

15 LAT W UNII EUROPY

1 maja 2004 roku Polska wraz z 9 innymi państwami stała się członkiem Unii Europejskiej. Dla Polski było to symboliczne zniesienie barier i ograniczeń w kontaktach z elitarnym klubem najwyżej rozwiniętych państw europejskich. Dla 15 krajów tworzących wówczas UE, to największe rozszerzenie w historii. Ten historyczny moment był niezwykle ważny z punktu widzenia statusu politycznego państw członkowskich, warunków rozwoju gospodarczego, bezpieczeństwa militarnego, współpracy naukowej, kulturalnej – praktycznie pod każdym względem. Otwarcie granic, stało się znaczącym krokiem w kierunku zatarcia podziałów będących konsekwencją powojennych traktatów ustalających strefy wpływów w Europie.

Oczywiście, mamy również świadomość mankamentów tej organizacji, w tym ograniczenia mechanizmów demokratycznych, upolitycznienie decyzji, nadmierna i kosztowna biurokracja. Szacuje się, że 80% Polaków popiera członkostwo naszego kraju w Unii Europejskiej, co nie znaczy, że nie dostrzegają potencjalnych niebezpieczeństw (szczególnie widocznych w ostatnich kilku latach) i potrzeby zmian. Wśród ogromu korzyści z integracji, dla nas wszystkich najbardziej wymiernym efektem członkostwa są liczne działania i inwestycje realizowane z udziałem środków unijnych. Z wsparcia przedakcesyjnego, zarówno w wymiarze materialnym, jak również edukacyjnym, korzystaliśmy już przed formalnym wstąpieniem do Unii Europejskiej. Jako uczestnik przemian tamtego okresu stwierdzam jednoznacznie, że był to ostatni moment na wsparcie i pomoc, który wyczerpał własny potencjał rozwojowy, w osamotnieniu, własnymi siłami dźwigając się z wieloletniej zapadki, będącej skutkiem krzywdzącego dla Polski podziału na strefy wpływów politycznych i gospodarczych. Wbrew ówczesnym malkontentom, dzisiaj już wiemy to na pewno – wstąpienie do Unii Europejskiej było słusznym pociągnięciem, to był moment wejścia Polski na drogę szybkiego rozwoju. Oto skrócony przegląd jak programy unijne wzbogacały nasze otoczenie:

Pierwszą inwestycją unijną w naszej gminie była realizowana w latach 2003–2005 z funduszu SAPARD budowa kanalizacji sanitarnej i wymiana sieci wodociągowej w Kleszczewie, wraz z połączeniem z Nagradowicami. Inwestycja była podzielona na 2 etapy, stąd też dwukrotnie udało się pozyskać dotację dla tej inwestycji. Fundusz SAPARD w 2003 roku wsparł również budowę dróg w Bylinie i Śródcie.

Pierwszym programem pozyskany już w wstąpieniu do Unii Europejskiej był ZPORR, z którego wsparcia skorzystaliśmy w 2005 roku przy budowie ulicy Różanej w Tulcach. Lata 2007–2008, to szereg programów tzw. miękkich, w większości realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, których efektem podstawowym były najczęściej szkolenia i pomoc w usamodzielnieniu się osób wymagających wsparcia. Ważny był jednak także wymiar dodatkowy, gdyż pozwolił na upowszechnienie komputerów i Internetu, szczególnie w dużym zakresie w szkołach.

Aktualnym do dzisiaj, jednym z dwóch najpopularniejszych programów unijnych jest Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny – WRPO. Program zadebiutował w gminie Kleszczewo w 2009 roku w związku z realizacją przebudowy drogi Krzyżowniki – Śródka. W latach 2009–2011 z pomocy tego programu skorzystaliśmy przy rewaloryzacji zabytkowego parku w Kleszczewie – działanie to zostało wyróżnione w konkursie Modernizacja Roku, w który gmina została jednym z laureatów.

Tulce, ul. Różana przed przebudową...

...i po przebudowie

Pracownia komputerowa w ZS w Kleszczewie

Park w Kleszczewie

Budowa kanalizacji w Kleszczewie

W 2009 roku w związku z realizacją przebudowy drogi Krzyżowniki – Śródka. W latach 2009–2011 z pomocy tego programu skorzystaliśmy przy rewaloryzacji zabytkowego parku w Kleszczewie – działanie to zostało wyróżnione w konkursie Modernizacja Roku, w który gmina została jednym z laureatów.

Plac zabaw na terenie gminy (10 inwestycji)

Siłownia zewnętrzna

Budowa kanalizacji w Klerowie

Budowa kanalizacji ciśnieniowej

Budynek Gminnego Ośrodka Kultury kiedyś...

...dziś

Drugim z najważniejszych z punktu widzenia naszej gminy programem UE był wówczas i jest nadal Program Rozwoju Obszarów Wiejskich. Efektywnym wejściem tego programu była budowa w 2010 roku 10 placów zabaw. Największe przedsięwzięcie z tego programu to budowa kanalizacji sanitarnej dla Markowic, Klerowa, Zimina, Krzyżowniki, Śródki z odprowadzeniem do Nagradowic. W ramach wykonanej inwestycji Klerowo, Poklatki i część Kleszczewa zyskały także nową sieć wodociągową, a Klerowo dodatkowo chodnik i nawierzchnię asfaltową. Inwestycja była rozpisana na lata 2009–2011. Za innowacyjne podejście do rozwiązania problemu gospodarki ściekowej na obszarach o rozproszonej zabudowie Gmina zajęła pierwsze miejsce w konkursie Panteon Polskiej Ekologii.

W okresie 2010–2011, w dwóch etapach, wykonano z udziałem środków PROW, przebudowę Ośrodka Kultury w Kleszczewie. Lata 2012–2013 to kolejne inwestycje w ramach PROW: budowa boiska w Szewcach, budowa boiska o sztucznej nawierzchni w Zimnie, wykonanie płyty boiska trawiastego wraz z nawodnieniem w Kleszczewie, budowa „Jastrząbka” w Komornikach, zagospodarowanie terenu na cele turystyczno-rekreacyjne w Śródcie i Krzyżownikach (siłownię zewnętrzną), pierwszy etap remontu świetlicy w Śródcie oraz remont świetlicy w Gowarzewie. W 2015 roku ponownie skorzystaliśmy ze środków WRPO na zakup wozu bojowego dla OSP w Kleszczewie oraz z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na realizację gminnej sieci internetowej oraz zakup komputerów w ramach przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu – program zapewnił również sprzęt komputerowy i dostęp do Internetu 100 rodzinom na terenie naszej gminy. Po przerwie związanej z przelo-

Świetlica multimedialna w Zimnie

Boisko w Komornikach

mem okresów budżetowych Unii Europejskiej, z budżetu na lata 2014–2020 najprędzej w naszej gminie ruszył PROW, a w ramach tego programu drugi etap (zakończenie) modernizacji świetlicy w Śródcie oraz program budowy 10 zestawów siłowni zewnętrznych. W 2018 i 2019 roku z tego też programu jest wykonywana rewaloryzacja parku w Gowarzewie.

Boisko w Komornikach

Płyta boiska w Kleszczewie

Ogromne znaczenie, z punktu widzenia naszej gminy, ma realizowany w obecnej perspektywie finansowej budżetu UE (na lata 2014–2020), program Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, będący częścią WRPO. Z tego wsparcia w latach 2017–2018 wykonane były inwestycje związane z termomodernizacją budynków ZS w Kleszczewie, SP w Zimnie oraz świetlicy w Poklatkach. To także w ramach tego programu realizowane są obecnie dwa węzły przesiadkowe – w Kleszczewie i w Tulcach, a już wkrótce ruszy przebudowa ul. Sportowej w Kleszczewie, jak również zakup 9 autobusów i przebudowa wraz z rozbudową zaplecza technicznego Zakładu Komunalnego. W ramach ZIT wkrótce rozpocznie się także budowa ścieżki rowerowej z Kleszczewa do Nagradowic, a także inwestycja realizowana w partnerstwie z Powiatem – budowa ścieżki rowerowej z Gowarzewa, przez Tulce do Poznania. W ramach współpracy z gminą Krzykosy jest realizowany program WRPO dotyczący wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych. Z udziałem środków WRPO będzie budowana oczyszczalnia ścieków w Nagradowicach oraz kanalizacja sanitarna – fragmenty stanowiące uzupełnienie istniejących sieci w obrębie aglomeracji ściekowej „Nagradowice”.

Strażnica w Gowarzewie

Świetlica Krzyżowniki-Śródka

Ciężki wóz bojowy dla OSP w Kleszczewie

Wieża radiowa w Klerowie

Niezależnie od wykonywanych już, często bezprecedensowych przedsięwzięć, także w realizowanej obecnie perspektywie finansowej UE, wspomniane wcześniej projekty miękkie. Są to duże przedsięwzięcia, głównie dotyczące szkół samorządowych, gdzie finansowane są zajęcia dodatkowe, jak również realizowane zakupy wyposażenia dla szkół i innych gminnych instytucji.

Oczywiście przedstawiając przedsięwzięcia realizowane z udziałem środków unijnych przez Gminę, nie możemy zapominać, że nie są to jedynie inwestycje i działania unijne realizowane na naszym terenie, bądź na rzecz naszych mieszkańców. Droga ekspresowa S5, czy przebudowa drogi powiatowej z Kleszczewa do Swarzędza, to przykłady potężnych przedsięwzięć możliwych do realizacji dzięki pomocy z UE. Do tego należy doliczyć środki gospodarskie przez przedsiębiorców, a zwłaszcza rolników, którzy pomoc z Unii otrzymują na inwestycje w gospodarstwach, ale także na wsparcie bieżącej produkcji, w postaci dopłat obszarowych.

Siłownia zewnętrzna (10 zestawów)

Świetlica w Poklatkach

Zespół Szkół w Kleszczewie po termomodernizacji

Zespół Szkół w Kleszczewie po termomodernizacji

Wprawdzie środki unijne nie stanowiły jedynego źródła finansowania gminnych inwestycji, to jednak bez wątpienia miały decydujący wpływ na możliwości rozwoju naszej gminy. Biorąc pod uwagę dotychczasowe zaangażowanie w wyborach do Parlamentu Europejskiego (w naszej gminie na poziomie od 22,2% do 28,39%), wydaje się, że nie doceniamy znaczenia uczestnictwa w zintegrowanej Europie, bądź też nie wierzymy w siłę własnego głosu w sprawach unijnych. Tymczasem tak jak kropla drąży skałę, tak liczba głosów z tak dużego kraju, jakim jest Polska może wywrzeć wpływ na przyszły kształt instytucji unijnych i treść podejmowanych decyzji. Polska zabiega o duże środki na rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, o likwidację różnic w poziomie życia rolników, czy o nie podważanie prawa do decydowania w sprawach światopoglądowych, nie mówiąc o prawie do właściwej ochrony własnych granic i zachowania swojej tożsamości narodowej.

Polacy tak liczącą integrację, są jednocześnie silnie podzieleni, jeżeli chodzi o oceny sposobu funkcjonowania Unii Europejskiej i rolę poszczególnych państw, w tym Polski we Wspólnocie.

Niezależnie od indywidualnych poglądów, jedno jest pewne – chcąc wzmocnić pozycję Polski w gronie 28 państw europejskich powinniśmy poprzez udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego dać silny mandat przedstawicielom naszego kraju w gremiach decyzyjnych tej niezwykle ważnej organizacji.